Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, din 27 noiembrie 2012 privind promovarea activităților fizice care întăresc sănătatea (HEPA)

(2012/C 393/07)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE ȘI REPREZENTANȚII GUVERNELOR STATELOR MEMBRE,

1. REAMINTIND CONTEXTUL POLITIC AL ACESTEI CHESTIUNI, ASTFEL CUM ESTE EXPUS ÎN ANEXĂ, ÎN SPECIAL:

1. Planul de lucru european pentru sport pentru perioada 2011-2014 ([1]), adoptat la 20 mai 2011, care a identificat activitățile fizice care întăresc sănătatea (HEPA) drept o temă prioritară pentru cooperarea la nivelul UE în materie de sport și care a instituit un grup de experți pentru sport, sănătate și participare mandatat să exploreze modalități de promovare a activității fizice benefice pentru sănătate și a participării la activități sportive pentru toți;

2. Cartea albă a Comisiei privind sportul din 7 iulie 2007 ([2]), care a subliniat importanța activităților fizice și a stabilit un plan privind propunerea de către Comisie a unor orientări referitoare la activitățile fizice până la sfârșitul anului 2008, și comunicarea Comisiei intitulată „Dezvoltarea dimensiunii europene a sportului" din 18 ianuarie 2011 ([3]), în care se recunoștea că sportul constituie o parte fundamentală a oricărei abordări politice publice destinate îmbunătățirii activității fizice și se solicita continuarea înregistrării unor progrese în instituirea de orientări naționale, inclusiv a unui proces de revizuire și coordonare;

2. LUÂND ACT DE:

1. Orientările UE privind activitatea fizică, salutate în Concluziile Președinției privind reuniunea informală a miniștrilor din UE responsabili pentru sport din noiembrie 2008, care încurajează punerea în aplicare a politicilor transsectoriale în vederea promovării activităților fizice, pentru întreaga populație, indiferent de clasă socială, vârstă, sex, rasă, etnie și capacități fizice ([4]);

3. AVÂND ÎN VEDERE CĂ:

1. OMS a identificat recent insuficiența practicării activităților fizice drept cel de al patrulea factor de risc pentru mortalitate prematură și boli la nivel global ([5]).

2. Activitatea fizică este una dintre cele mai eficiente modalități de prevenire a bolilor netransmisibile și de combatere a obezității ([6]). Există, de asemenea, din ce în ce mai multe dovezi privind corelația pozitivă dintre exercițiile fizice și sănătatea mentală și procesele cognitive ([7]). Lipsa de activitate fizică are efecte nefaste nu numai pentru sănătatea fiecărei persoane, ci și pentru sistemele de sănătate și economii în general, datorită costurilor economice directe și indirecte semnificative ale inactivității fizice ([8]). Datorită beneficiilor în materie de prevenire, tratament și reabilitare, activitatea fizică aduce beneficii la orice vârstă și are o relevanță deosebită în contextul îmbătrânirii populației din Europa și al menținerii unui standard ridicat de viață la orice vârstă.

3. Datorită unei conștientizări în creștere a importanței HEPA de-a lungul întregii vieți, promovarea activității fizice a fost accentuată la diverse niveluri și prin diverse strategii, politici și programe. S-au depus eforturi importante în unele state membre ale UE pentru a da posibilitatea și a încuraja cetățenii să practice mai mult activități fizice. Sensibilizarea în vederea activității fizice, cu implicarea sectorului sportului, poate fi utilă pentru a se ajunge la cetățeni.

4. În ansamblu, în ultimii ani nu s-a înregistrat o creștere a proporției de cetățeni ai UE care ating nivelurile recomandate de activitate fizică; în unele țări, nivelurile de practicare a unei activități fizice sunt în scădere ([9]). Ratele actuale ridicate ale inactivității fizice constituie o preocupare majoră pentru UE și statele membre ale acesteia, atât din punctul de vedere al sănătății, cât și din punct de vedere social și economic.

5. Promovarea eficace a activității fizice, care să conducă la rate mai ridicate ale activității fizice, trebuie să implice diferite sectoare, după cum se prevede la punctul 6, inclusiv sectorul sportului, având în vedere că activitățile sportive și sportul pentru toți se numără printre sursele majore de activitate fizică.

([1]) JO C 162, 1.6.2011, p. 1.
([2]) Doc. 11811/07 – COM(2007) 391 final.
([3]) Doc. 5597/11 – COM(2011) 12 final.
([4]) Orientările UE privind activitatea fizică: http://ec.europa.eu/sport/library/documents/c1/eu-physical-activity-guidelines-2008_en.pdf. Concluziile președinției franceze privind sportul și sănătatea: http://ec.europa.eu/sport/library/documents/b21/ue08pfue_conclusions_presidence_definitives_en.pdf
([5]) Recomandări generale privind activitățile fizice pentru sănătate, OMS, 2010.
([6]) http://www.who.int/healthinfo/global_burden_disease/global_health_risks/en/index.html
([7]) http://www.health.gov/paguidelines/Report/pdf/CommitteeReport.pdf
([8]) OMS Europa (2007): Un cadru european pentru promovarea activităților fizice pentru sănătate.
([9]) Comisia Europeană: Ediția specială Eurobarometru 183-6 (decembrie 2003), 246 (noiembrie 2006), 213 (noiembrie 2004) și 334 (martie 2010).

6. Orientările UE privind activitatea fizică constituie o bună bază pentru încurajarea politicilor transsectoriale destinate să promoveze activitatea fizică, în special în domeniile sportului, sănătății, educației, mediului, urbanismului și transporturilor, prin faptul că oferă statelor membre orientări pentru dezvoltarea strategiilor naționale privind HEPA.

7. Unele state membre aplică deja orientările sau anumite principii care stau la baza acestora în cadrul propriilor politici și strategii naționale. Cu toate acestea, la nivel general, există discrepanțe mari între abordările statelor membre, iar punerea în aplicare a politicilor privind HEPA, astfel cum sunt prevăzute în orientări, ar putea fi îmbunătățită în continuare.

8. O serie de măsuri recomandate cu privire la aspecte specifice ale unei promovări mai eficiente a HEPA au fost identificate de către Grupul de experți pentru sport, sănătate și participare, în conformitate cu mandatul acestuia. Acestea includ ([1]):

— material pentru o inițiativă a UE în sensul punerii în aplicare în continuare a Orientărilor UE privind activitatea fizică în statele membre, prin intermediul unui sistem de monitorizare ușoară;

— orientări pentru o cooperare consolidată între sectorul sportului și sectorul sănătății în statele membre;

— o serie de principii privind contribuția activității fizice la îmbătrânirea activă în UE și statele membre ale acesteia.

4. INVITĂ STATELE MEMBRE ALE UE:

1. să realizeze în continuare progrese în ceea ce privește elaborarea și punerea în aplicare a unor strategii și politici transsectoriale menite să promoveze activitatea fizică ținând cont de Orientările UE privind activitatea fizică sau de principiile pe care se întemeiază acestea;

2. să încurajeze și să sprijine inițiativele la nivelul potrivit cu scopul de a promova activitățile fizice în sectorul sportului, cum ar fi, de exemplu, orientări specifice pentru îmbunătățirea ofertelor de activități fizice în cluburile sportive locale, programe specifice inițiate de organizațiile sportive în cadrul unui anumit sport și inițiative în favoarea sportului pentru toți sau acțiuni specifice în cluburile de fitness, care ar putea fi aplicate de mișcarea sportivă și sectorul fitness și care ar putea facilita cooperarea cu alte sectoare, în special în domeniile educației și sănătății;

3. să încurajeze includerea activității fizice în sprijinul îmbătrânirii active în politicile naționale și în sistemele de finanțare pentru sport și să analizeze în consecință proiectele care au drept obiectiv promovarea HEPA în rândul persoanelor în vârstă, cu luarea în considerare a diferitelor niveluri de capacitate funcțională;

4. în mod corespunzător și în conformitate cu sistemul național de sănătate, să promoveze o cooperare mai strânsă între sectorul sportului, cel al sănătății și alte sectoare, ținând seama de bunele practici existente în unele state membre;

5. să ia în considerare sensibilizarea și furnizarea de informații, atât la nivel național, cât și la nivel local, pentru stimularea interesului cetățenilor față de adaptarea la un stil de viață mai activ.

5. INVITĂ PREȘEDINȚIA CONSILIULUI UNIUNII EUROPENE, STATELE MEMRBE ȘI COMISIA, ÎN SFERA LOR RESPECTIVĂ DE COMPETENȚE:

1. să intensifice cooperarea între acele domenii de politică care, în conformitate cu Orientările UE privind activitatea fizică, sunt responsabile de promovarea activității fizice, în special sportul, sănătatea, educația, mediul, urbanismul și transporturile;

2. în ceea ce privește Anul European al Îmbătrânirii Active și al Solidarității între Generații 2012, să se asigure că principiile privind activitatea fizică în sprijinul îmbătrânirii active elaborate de Grupul de experți pentru sport, sănătate și participare sunt luate în considerare, după caz, la nivel politic după încheierea anului și în mișcarea sportivă națională pentru toate strategiile;

3. să îmbunătățească baza de date pentru politicile destinate promovării HEPA și participării la activități sportive în UE și statele membre ale acesteia, de exemplu, prin includerea activităților fizice în Programul statistic european 2013-2017.

6. INVITĂ COMISIA EUROPEANĂ:

1. să facă o propunere de recomandare a Consiliului privind HEPA, din perspectiva lucrărilor anterioare în acest domeniu, în special a Orientărilor UE privind activitatea fizică, și să ia în considerare includerea unui cadru de monitorizare ușoară pentru evaluarea progreselor, cu ajutorul unei serii limitate de indicatori care să se bazeze, în cea mai mare măsură posibilă, pe surse de date disponibile, astfel cum au fost identificate de către Grupul de experți pentru sport, sănătate și participare;

2. să realizeze anchete periodice cu privire la sport și activitatea fizică și să ia în considerare cercetarea privind HEPA în cadrul unui viitor program de cercetare al UE;

([1]) http://ec.europa.eu/sport/news/20120803-eu-xg-shp-fin-rpt_en.htm

3. să promoveze și să sprijine schimbul de bune practici în UE referitor la HEPA și participarea la activități sportive, printre altele prin sprijinul acordat proiectelor și diseminării rezultatelor acestora în cadrul sistemelor de finanțare și al programelor relevante ale UE. Schimbul de bune practici ar putea să se refere la:

   — educație, informare și sensibilizare publică la toate nivelurile adecvate;

   — cooperarea dintre sectoarele de politică relevante și implicarea părților interesate relevante în vederea punerii în aplicare a orientărilor existente;

   — rolul mișcării sportive, în special al cluburilor, și al organizațiilor care se ocupă cu sportul pentru toți;

   — strategii, politici și programe de succes, inclusiv rezultatele evaluărilor;

   — măsuri posibile de politică și legislative care s-au dovedit eficace în combaterea inactivității fizice în cazuri individuale ale unor state membre ale UE;

4. să analizeze posibilitatea instituirii unei săptămâni europene a sportului (ținând seama de aspectele sale financiare și de organizare), ca mijloc de promovare a activității fizice și a participării la activități sportive la toate nivelurile, cu luarea în considerare a inițiativelor naționale similare și în cooperare cu organizațiile sportive relevante. O astfel de săptămână ar trebui să se bazeze pe campaniile de sensibilizare existente, ținând cont de lecțiile învățate din acestea și adăugându-le valoare, și ar trebui să utilizeze concluziile desprinse din proiectele conexe finanțate prin acțiunea pregătitoare din 2009 în domeniul sportului, precum și rezultatele proiectelor finanțate prin cererile de propuneri aferente din cadrul acțiunii pregătitoare din 2012, incluzând sensibilizarea publicului cu privire la sport.

ANEXĂ

— Concluziile Consiliului din 1 și 2 decembrie 2011 privind eliminarea decalajelor în materie de sănătate în cadrul UE prin intermediul unor acțiuni concertate în vederea promovării unor stiluri de viață sănătoase ([1])

— Cartea albă a Comisiei Europene intitulată „Strategie pentru Europa privind problemele de sănătate legate de alimentație, excesul de greutate și obezitate” ([2])

— Decizia nr. 940/2011/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 septembrie 2011 privind Anul European al Îmbătrânirii Active și Solidarității între Generații (2012) ([3]), inclusiv rolul activității fizice în acest context

([1]) Doc.16708/11.
([2]) Doc. 9838/07 – COM(2007) 279 final.
([3]) JO L 246, 23.9.2011, p. 5.